

IHEİRIBAÀMÀ MBU NKE JISQS NA IME ULOUKWU CHINEKE KA O DÌ OCHA

Jòn 2: 1-25
IHEÒMÙMÙ 28 - Nke Ndì okenyé

AMAOKWU IBUN'ISI: “O we zí ihe, si ha, Èdegh ya n’akwukwø nsø, si, Agākpø ulom ulo ekpere mba nile?” (Mak 11:17).

I Olulunwunye ahụ na Kena nke Galili

1. Nne Jisqs na ụmụnne Ya nø n’ebe anaeme ememe ahụ, Jòn 2:1 ,12
2. Akpokwara Jisqs na ndị náesouzø Ya n’olulunwunye ahụ, Jòn 2:2
3. Arịriọ nke Meri na mbá nke Jisqs bara n’olu dì nwayø, Jòn 2:3, 4
4. “Ihe o bula o si unu me, menu ya”, Jòn 2:5; Matiu 7:24-27

II Ihe rị baàmà ahụ Jisqs mere N’olulunwunye ahụ

1. Jisqs gwara ndị ahụ náejéozi ka ha were mmiri gbajue itemmiri ahụ, Jòn 2:6, 7
2. Emere mmiri ahụ ka o ghø manya bugakwara ya onyeisi oriri ahụ, Jòn 2:8
3. Idị mma ya dì ukwuu karị manya nke mbu ahụ, Jòn 2:9, 10
4. Emere ka ebube Ya püta ihè nye ndi náesouzø Ya site n’iheiribaàmà ahụ, Jòn 2:11

III Ido Ụloukwu Chineke ahụ Ocha

1. Jisqs naaga Jersalem maka Ememengabiga, Jòn 2:12, 13
2. O hụru n’uloukwu Chineke ehi, atụru, nduru, na ndị náagbanwe ego, Jòn 2:14
3. Achupurụ ndị mmehie ahụ kpue kwa tebul nke ndị náagbanwe ego iru, Jòn 2:15, 16
4. “Unu emela ulo Nnam ka o buru ulo ahia,” Jòn 2: 16, 17; Matiu 21: 13

IV Otù Iheiribaàmà nke Ike O nwere ka Ndị Ju Chorø

1. “Ò bu ihe-iriba-àmà gini ka I nēgosi ayi,” Jòn 2: 18; Matiu 12:38-42
2. “Kwatunu ulo nsø a … m’gēweli kwa ya elu,” Jòn 2:19
3. “Ma Ya onwe-ya nēkwu okwu banyere ulo-nsø nke bu aru-Ya,” Jòn 2: 20-22
4. Otu mmadụ naekwuputa na ha kwere ma Jisqs maara obi ha nile, Jòn 2:23-25

NKOWA DÌ ICHEICHE

Nime akụkọ banyere iheiribaàmà mbu nke Jisqs, anyị naahụ Ya n’udị mmadụ Ya, na mmekọ nke Ya na ndịozø. Jisqs ebighị ndụ nke ikpa icheiche. Ya na ndị mmadụ naakpakorita. Mgbe ụfodụ Ya na ndị ọnaṣutu na ndị mmehie na erikọ nri. Ụfodụ mmadụ n’oge O nø n’uwa chere na O kwesịri idebe onweYa ihe, ha kpokwara Ya “Onye-orinke-uku, na onye-oké-óñu-manya, eyi ndi ọna-utu na ndi nmehiel!” (Luk 7:34). O binyere ụmụmmadụ dìka otù onye nime ha. N’ihi ezi mmekorita nke dì n’etiti Jisqs na ndị ahụ, Pol pürü ikwu banyere Ya sị: “N’ihi na ayi enwegh onye-isi-nchu-àjà onye nāpugh iji obi so ayi hukọ ahuhu n’adigh-ike-ayi; kama ayi nwere Onye anwaworo n’ihe nile n’otù uzø ahu anānwa ayi, ma O mehiegh” (Ndi Hibru 4:15). “O sitere na ya ji ugwo ka eme ka o yie umu-nna-Ya n’ihe nile, ka O we ghø onye-isi-nchu-àjà di ebere, Onye kwesi-kwa-ra ntukwasi-obi” (Ndi Hibru 2:17, 18).

Jisqs site n’iheiribaàmà Ya na Kena naegosi mkwagide Ya nye ntọala nke Chineke tørø, o bughị mmadụ, (Jenesis 2: 24). Emekwara ka ebube Ya pütaihè nye ndị náesouzø Ya n’iheiribaàmà a (amaokwu 11). Kena nke Galili bụ ihe dì ka mai'lị anø site na Nazaret ebe azulitete Jisqs. O bụ ezie na Jisqs emebeghi iheiribaàmà o bula rue ugbu a, ma nne Ya lere Ya anya n’oge a n’ihi mkpà nke dì, wee si, “Ha enwegh manya-vine.” O kweere na Ya pürü inyeaka banyere ya. Meri matara na Kraist karịri mmadụ efu. O tugharịwo uche n’ihe niile banyere Kraist nime obi ya (Luk 2: 19, 51).

Jisqs dìka nwa nke mmadụ bụ nwa Devid na nwa Meri; ma dìka Okpara Chineke, o bụ Onyenwe Devid, nke Devid onwuya kwenyere na o bụ ezie (Mak 12:35-37; Nkpughe 22:16). Ya Onwuya bụ kwa Onyenwenne Ya. Mgbe o metutara n’akụkụ nke ịbüChi Ya, O dìghị atụfu oge iwere ọnọdụ ahụ nke ruuru Ya. Mgbe o ruru n’ihe banyere iheiribaàmà, nke metutara ụdị Chineke Ya O zara sị --- “Nwayi, gini ka mu na gi nwekqorø?” --- site n’ịtụ anya nke ihe iribaàmà Meri naemetụ aka n’udị nke ịbü Chineke Ya, nke Ya onweYa nāapughị ịnø n’okpuru nke nneYa.

Meri agwaghị kwa Jisqs okwu ozø, kama okwukwe ya duru ya ka o gwa ndị náejéozi sị, “Ihe o bula O si unu me, menu ya.”

Emeghi ihe ịrịbaàmà nke a ka ewee gosi onwe onye maqbụ ihe nkiri. Adobara n'ebé ahụ itemmiri isii nke otù nime ha naanagide site na galon iri na asatọ rue iri galon abuọ na asaa, otù naeguzo n'akukụ ibeaya. Jisos gwara ndị ahụ nájéeozi ka ha were mmiri gbajue ha, ozo kwa ka ha kuputa bugara onyeisi oriri. Onyeisi oriri ahụ kpọro ya manya vine ọma. Nime ijéozi niile nke Kraist ọ dighi mgbe O mere iheịrịbaàmà ọ bụla ka mmadu wee hụ Ya, ma O dighi kwa mgbe O rapurụ igbò mkpà.

Ufodụ mmadu naenwe ihe mgbakwasịukwu n'ihi na Jisos mere mmiri ka ọ ghọ manya, wee náenwe ihe ngopụ maka iñu manya ma náañubigakwa ya ókè náqgbakó nke ememe.

Imeputa manya náabà n'anya maqbụ nke naegbuegbu mgbe añusirị ya, bụ ihe náemegide ụdị nke Kraist na olu Ya niile nime ụwa. Iheịrịbaàmà Ya niile bụ olu ebere. Amawo iñubigamanya ókè ikpé nime Baiybül: “Onye nákwa emò ka manya-vine bu, onye-nkpotu ka ihe-øñuñu nke nábà n'anya bu; onye ọ bula nke náwaghari site na ya amagh ihe” (Ilu 20:1). “Anola n'etiti ndi náñubiga manya-vine ókè; n'etiti ndi néríbiga anu ókè” (Ilu 23:20). “Onye nwere ahuhu? onye nwere iru-újú? onye nwere ise-okwu? onye nwere ntamù? onye nwere ogbugbu-mma n'efu? onye nwere anya nácha ọbara- ọbara? Ọ bụ ndi nāñ na manya-vine ogologo mgbe; ndi nábà n'ulo ichoputa manya agwara-agwa. Elekwasila manya-vine anya mgbe ọ nácha ọbara-ọbara, mgbe ọ nénye udi ya n'iko, mgbe ọ násughari n'iko nke-ọma” (Ilu 23:29-31). Lee kwa Aisaia 5:11; Ndi Rom 13:13; I Ndi Kórint 6:10; na Ndi Efesos 5:18.

Nime akwukwọ nke náakowa okwu anaakpo “dikshionarị” anyị naaguta na mmiri osisi maqbụ mmiri mkipuruosisi ọ bụla apurụ iñu dika iheøñuñu dì mma mgbe ọ naagbabeghi ụká ka apurụ ikpó manya. Ekèrè mmiri a nke Jisos mere ka ọ ghọ manya nye ndị mmadu náatufughị oge, n'ezie ọ bụ manya ọhụ ọ gbaghi kwa ụká ọ bụla.

Mgbe ememe nke olulunwuye ahụ gasiri, Jisos na nne Ya na ụmụnne Ya na ndáesożo Ya wee baa na Kapanaum nke dì n'ótú nke Galili. Ebe a bụ obodo Pita na Anduru, emesịa o wee bürü ebe Kraist mere iheịrịbaàmà dì icheiche. Ma otù ụboghị ruru mgbe Jisos mara ndị bi n'obodo a ikpé n'ihi na ha echègharighị. “Gi onwe-gi kwa, Kapanaum, àgèwli gi elu-igwe? i gárida rue Hedis: n'ihi na asi na aluru ọlu nile di ike na Sodom nke aluru nime gi, ọ gânogidewori rue ta” (Matiu 11:23).

Site na Kapanaum Jisos wee rigor Jerusalem n'ihi Ememengabiga bụ nke mbu n'ijéozi Ya n'iru ọra mmadu. Mgbe Jisos ruru n'Uloukwu Chineke, O wee hụ ka ndị náagbanwe ego naemerụ ụlo ahụ. Ichọ anụmanụ dì icheiche ejị achụ ajà bụ ihe mere ka ọ díri ndị ahụ náazuhịa mfé ire anụmanụ n'Uloukwu Chineke. Ndị ahụ náagbanwe ego gaabuworị ndị náagbanwe ego site n'ego nke obodo dì icheiche ebe ndị Ju niile si bịa ememe ahụ, rue na nkera shekel nke Uloukwu Chineke. (lee Opupu 30: 13, 14; 2 Ihe Emere 24:6, 9.) Óké ọchichọ maka urù wee banye n'izuhịa nke ndị ahụ. N'ihé yiri ido Uloukwu Chineke ọcha mgbe arọ ato gasiri, Jisos siri, “Edewo ya n'akwukwọ nsø, sị, Agákpo ulom ulo-ekpere: ma unu onwe-unu némé ya ogbà ndi nápunara madu ihe” (Matiu 21:13).

Ulôchôchị kwesiři ka akwanyere ya úgwù ma soperụ ya dika ụlo Chineke. Jisos ekweghi ka onye ọ bụla buru ihe gabiga n' etiti Uloukwu Chineke (Mak 11:16). Ọtụtụ mmadu adighi akpó UlôChineke ihe ọ bụla site n'izuhịa nime ya na site kwa n'ikparitaňkà nke náabaghị urù tutu amalite ɔfufè. Ọtụtụ nzukọ ọhụ taa emewo ka nsopurụ ha nwere n'ebé UlôChineke dì, dì ala site n'ime bazaa, n'udị dì icheiche, ha ewebatawo kwa ewere nke a erie ego (gambling) nime nzukọ dika otuñżo esi enweta ego. O kwesiři ka arapụ ụmụntakirị ka ha náeme mkipotu, maqbụ náegwiegwú, maqbụ naata chingom maqbụ ime ihe ọ bula nke gaeweta nleda nye ụlo Chineke.

Ndị Ju rịqo iñu iheịrịbaàmà ma Jisos zara ha sị, “Kwatunu ulo nsø a, n'ubochi ato m'gēwelí kwa ya elu.” Na mgbe ọzø ha chokwara iheịrịbaàmà Jisos gwara ha sị, “N'ihi na dika Jona nqo n'ubochi ato ehihie na abali n'afø oké anu miri; otù a Nwa nke madu gānø n'obi nke ala ubochi ato ehihie n'abali” (Matiu 12:40).

O bụ ezie na Ndị Farisi maqbụ ndị náesoużo Jisos egosighi na ha ghotara okwu ndịa mgbe ekwuru ha ma mgbe akpogidesiri Jisos n'obe ndijsinchüjà na ndị Farisii bjakutere Pailat sị ya, “Onye-nwe-ayi, ayi chetara na Onyennduhie ahu siri, mgbe O nq ná ndu, mgbe ubochi ato gasiri m'gési n'ónwu bilie” (Matiu 27:63). N'ezie, ha naatüaka n'okwu Ya, “Kwatunu ulo nsø a n'ubochi ato m'gēwuli kwa ya elu.”

Mgbe anaekpe Ya ikpé n'iru onyeisinchüjà, ndịamà ugha nwara ike ha igba àmàugha megide Ya sị, “Ayi onwe-ayi nuru ka Q nási, Mu onwem gákwateru ulo nsø a nke ejiri aka me, n'ubochi ato M'gēwu kwa ulo ọzø nke anéjigh aka me” (Mak 14:58). Ná arughịluka, ndịamà ugha ndịa dì nime ndị ahụ chọro iheịrịbaàmà n'aka Ya nime Uloukwu Chineke mgbe O chupurụ ndị ahụ chọro ndị ahụ chọro ime ụlo Chineke ụloahịa.

Site n'arịrịo ha rịqo Pailat maka iché ílì Jisos nchè, o bụ ihe pütara iñu na ndị Ju matara na okwu ndịa bụ ihe náatüaka banyere arụ Ya, ma n'oge ọnwunwa Ya ha nyere okwu a nkowa náerijughi afø iji megide Ya. N'otùaka ahụ ọtụtụ mmadu taa naachọ ohere iji kwugide OnyeKraist.

Jisos matara ihe dì nime mmadu. Jeremaiia gbara àmà banyere nke a mgbe o dere sị, “Obi di aghughọ kari ihe nile, ihe nádigh ngwota ka ọ bu kwa: Onye gámara ya? Mu onwem bú JEHOVA, nényoCHA obi, nánwa akuru, ọbuná inye onye ọ bula dika uzø-ya si di, dika nkpuru nke omume-ya nile si di” (Jeremaiia 17:9, 10).

AJUJU DÌ ICHEICHE

1. Àrọ òle ka Jisọs gbara mgbe O mere iheírìbaàmà mbụ Ya?
2. Òlee ebe emere iheírìbaàmà nke mbụ?
3. Obodo a ọ dì majlì òle site na Nazaret ebe azulitere Jisọs?
4. Òlee ndị nọ n'ememe olulunwunye ahụ?
5. Mmiri raa añaa ka emere ka ọ ghọọ manya?
6. Ahíriokwu a, “mgbe umu madu ñubigara manya óké,” ọ pütara na ha bụ ndị manya naegbu?
7. Majlì òle ka Kapanaum dì site na Kena? Site na Jersalem?
8. Kpọọ aha onye náesoṣzọ Jisọs nke bụ onye Kapanaum?
9. Chọpụta iheírìbaàmà dì icheiche emere na Kapanaum.
10. Gịnị mere Jisọs ji chọpụ ụmuatụrụ na ehi site n’Ulọukwu Chineke?
11. Ónye wuru, ọ bụ kwa òlee mgbe ka ewuru Ulọukwu Chineke?

Òlee ulọukwu dì icheiche ewuworo n’ebe ahụ n’oge garaaga?